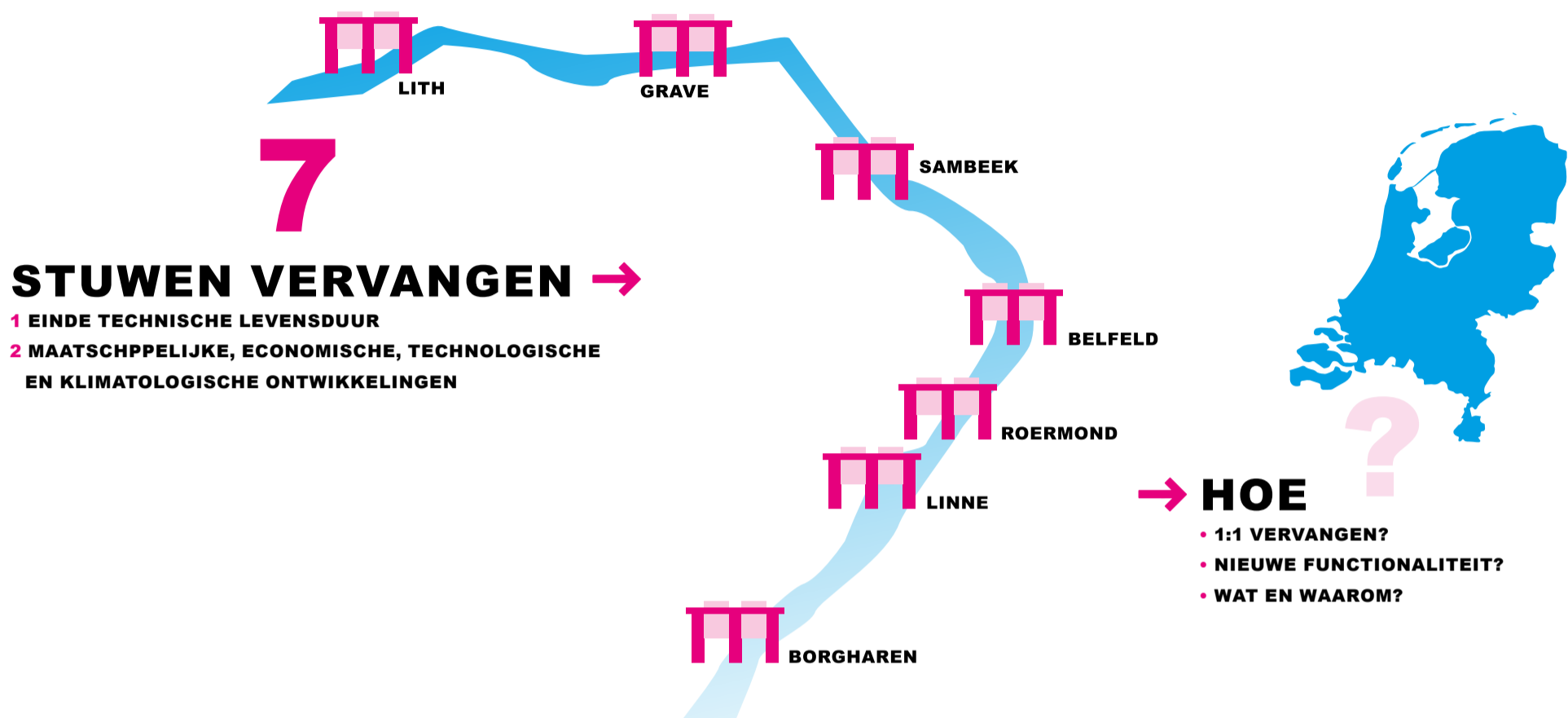

GRIP OP DE MAAS

PERSPECTIEVEN VOOR DE VERVANGINGSOPGAVE VAN DE ZEVEN STUWEN IN DE MAAS

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

IN NEDERLAND ZIJN SLUIZEN, STUWEN EN GEMALEN AAN VERVANGING TOE. VERVANGEN WE DEZE OP DEZELFDE LOCATIE EN MET DEZELFDE FUNCTIONALITEIT? OF VERGT DEZE OPGAVE EEN ANDERE AANPAK?

PROBLEEMEIGENAAR

De concrete vervangingsopgave van de zeven stuwen in de Maas (Grip op de Maas), heeft de gedachtevorming en kennisontwikkeling hierover op gang gebracht. Het co-creatietraject leidde tot een aanpak die elders in Nederland voor soortgelijke opgaven verder te benutten is. Rijkswaterstaat (RWS), marktpartijen en kennisinstellingen hebben op De Bouwcampus in co-creatie perspectieven ontwikkeld en uitgewerkt. Deze opgave draagt bij aan de Roadmap 'Bruggen & sluiszen' van De Bouwagenda.

PERSPECTIEVEN

Hartsrivier

Een grote ingreep vraagt een groot verhaal. De Maas maakt wat los in het hart. Vertel met storytelling het verhaal vanuit de mensen en de geschiedenis. Door dit verhaal mee te nemen bij het ontwerp, verkrijgt je in een latere fase van het planproces een gro(o)ter draagvlak.

Randvoorwaarden en Plan van Aanpak

Radicaal Ontwerp

Richt de Maas en de Brabantse kanalen vanuit één functionaliteit radicaal in: de Maas als zoetwaterbuffer voor natuur en recreatie, de Brabantse kanalen als transportcorridor. Vergelijk de plannen en kijk wat ze gemeenschappelijk hebben. Als andere functionaliteiten eenvoudig kunnen worden geïntegreerd, kan een win-win situatie ontstaan en zijn extra financieringsmogelijkheden aan te wenden.

Randvoorwaarden en Plan van Aanpak

Infocratie

Het doel van dit perspectief is kwaliteitsverbetering van besluitvorming en openheid in data. Infocratie pleit voor een genuanceerder informatievoorzieningsysteem om burgers bij besluitvormingsprocessen te betrekken. De Maas met zijn stuwen beschouwen we als digitale wereld. Iedereen kan dan zijn eigen analyses maken en voorstellen doen of plannen maken.

Rapport

Adaptieve Maas

Flexibel bouwen, adaptief naar de toekomst. Op welke wijze kan de Maas toekomstbestendig ingericht worden? De kern van dit perspectief is breder denken dan 1:1 vervangen. In het perspectief is een alternatief ontwikkeld voor de huidige stuwen waarbij de adaptiviteit van de Maas en toekomstige stuwen centraal staat.

Onderzoeksvoorstel

Energie en Energiek

Haal zoveel mogelijk energie uit de Maas als antwoord op de Nederlandse energie-uitdaging. Welke bijdrage kan vervanging en renovatie bieden voor de energie-uitdaging via warmtewinning uit rivierwater?

Rapport

Beleving

Van barrière naar verbinding. Zorg dat de omgeving trots is op het object. Zorg dat burgers erop en er overheen kunnen en het verhaal van de stuw kunnen vertellen. Omgeving-burgers-object horen bij elkaar. Het kunstwerk is onderdeel van de duurzame leefomgeving. Zorg dat deze drie-eenheid helder tot klank komt en te beleven is.

Rapport

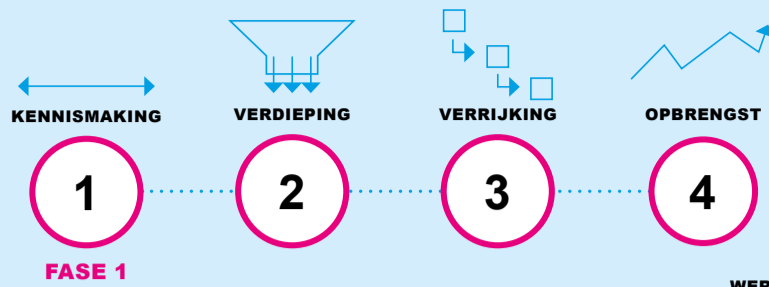
CO-CREATIEPROCES

FASE 1
130 deelnemers

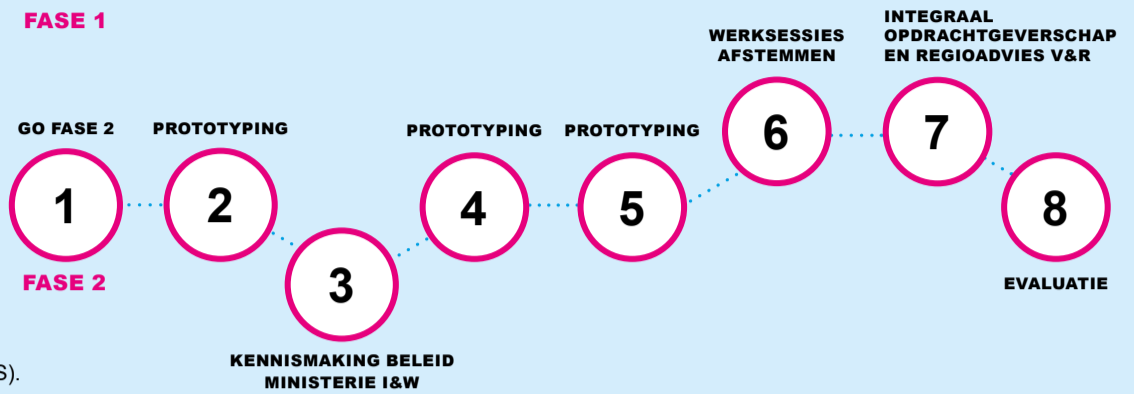
FASE 2
50 perspectief-trekkers met hun voorbereidingsteam

FASE 1 IDEEVORMING PERSPECTIEVEN
4 bijeenkomsten

FASE 2 KANSRIJKHEID ONDERZOCHT
RAPPORTAGES, PLAN VAN AANPAK EN ONDERZOEKSVORSTELLEN
8 bijeenkomsten incl. afstemming met trajecten Integraal Opdrachtgeverschap (ministerie I&W) en Regioadvies Vervanging en Renovatie (RWS).

MEERWAARDE CO-CREATIEPROCES

De perspectieven zijn meegenomen binnen het ministerie Infrastructuur & Water en RWS. Het traject heeft dus daadwerkelijk iets opgeleverd.

Jan Hendrik Dronkers / RWS

Co-creatie; grip of loslaten? Het heeft het diepe inzicht opgeleverd dat als je vandaag de Maas wil begrijpen je op zoek moet gaan naar gisteren om het grote verhaal van morgen te vertellen.

Ad van 't Zelfde / BAM Infraconsult

Spring uit je comfortzone!
Co-creëer mee voor BV Nederland!

Manon Jütte / Alliander

Co-creatie gedijt als je de ander probeert goed te begrijpen en dan pas je eigen standpunt gaat uitleggen.

Bilal Akdeniz / Heijmans

Bij De Bouwcampus kregen wij de mogelijkheid out of the box te denken, zonder restricties plannen uit te werken en uit te rollen en op die manier invloed uit te oefenen.

Henry Tuin / Arcadis

Het gaat erom dat we in de toekomst op een andere manier gaan samenwerken.

Jaap van der Weele / DIMCO

Er liggen grote uitdagingen in samenwerken, samen beslissen. Samenleven is het invullen van een constante wil elkaar te zoeken, te begrijpen om zo kwaliteit te vinden.

Eric Driehuisen / Architectural bim

Het perspectief 'beleving' heeft zich al genesteld in de hoofden van RWS.

Marlène van Gessel / van roosmalen van gessel architecten e.p.

“ HOE VERDER? ”

Grip op de Maas heeft de aanzet gegeven voor een andere aanpak van de Vervangings- en Renovatieopgave in Nederland.

Wim van Hengel / probleemeigenaar RWS

Het Grip op de Maas traject heeft geleid tot een nieuwe inspirerende vakgemeenschap, die een nieuwe aanpak van Vervangings- en Renovatie opgaven in Nederland vorm wil én ook kan geven.

Albert Barneveld / liaison Grip op de Maas

Ik geniet ervan dat mensen elkaar vinden op persoonlijke en inhoudelijke passie en dat ze daarmee samen verder gaan creëren.

Katja Oostendorp / co-creatie procesbegeleider De Bouwcampus

Het traject op De Bouwcampus stopt, maar de ideeën worden in diverse trajecten meegenomen. De discussie is net op gang. Om deze verder te brengen hebben we alle experts hard nodig. Grip op de Maas stopt pas echt als de laatste stuw vervangen is...

Maarten van der Vlist / liaison RWS

DE BOUWCAMPUS WERKPLAATS VAN VERNIEUWING

MEER INFORMATIE?
DeBouwcampus.nl/GripopdeMaas

PROJECT INDIENEN OF MEEDENKEN?
info@debouwcampus.nl